ANEKS Nr 1
Opis kierunków Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego

Cel strategiczny 1. NOWOCZESNA GOSPODARKA

W strategicznym interesie województwa leży poprawa jego pozycji w łańcuchu wartości dodanej w skali krajowej, bałtyckiej i europejskiej. Intensyfikacja wewnętrznych i zewnętrznych powiązań gospodarczych warunkuje poprawę konkurencyjności regionu, umożliwiając przyciąganie zasobów ludzkich, kapitałowych i technologicznych oraz ich kształtowanie w taki sposób, aby działały na rzecz jego trwałego rozwoju.
Unowocześnienie gospodarki regionu stwarza możliwości budowania dobrych powiązań ekonomicznych (inwestycje zewnętrzne, handel zagraniczny, przyciąganie i wdrażanie innowacji) oraz edukacyjnych i naukowych (regionalne, bałtyckie, europejskie i globalne sieci współpracy), jak też społecznych (w tym kulturowych).

Cel operacyjny 1.1. – Wysoka efektywność przedsiębiorstw

Oczekiwane efekty:

- Większa liczba przedsiębiorstw innowacyjnych i większe nakłady na innowacje (zwłaszcza w branżach o największym potencjale rozwoju);
- Wyższe dochody i silniejsza pozycja konkurencyjna pomorskich firm, wysoka aktywność na rynku krajowym i zagranicznym;
- Nowe trwałe miejsca pracy w sektorze prywatnym, w tym w sektorach wiedzo chłonnych i kreatywnych;
- Działające mechanizmy współpracy biznesu i sfery B+R oraz transferu wiedzy i technologii do gospodarki;
- Funkcjonowanie finansowych mechanizmów komercjalizacji i wdrażania innowacji;
- Silne rynkowo klastry angażujące szerokie spektrum aktorów;
- Wysoka jakość oferty inwestycyjnej i systemu zachęt (także finansowych) do inwestowania w regionie;
- Nowe i liczne zewnętrzne inwestycje gospodarcze, zwłaszcza zagraniczne (głównie w branżach o największym potencjale rozwoju);
- Powszechne użycie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce, m.in. dzięki dostępowi do szerokopasmowego internetu o bardzo wysokiej przepustowości.

Cel operacyjny 1.2. – Konkurencyjne szkolnictwo wyższe

Oczekiwane efekty:

- Pomorskie uczelnie jako istotny eksporter usług edukacyjnych (w tym większa liczba kierunków studiów prowadzonych w językach obcych oraz wzrost liczby publikacji międzynarodowych);
- Wypracowanie i promocja pomorskich specjalizacji dydaktycznych;
- Pomorski sektor akademicki mocniej włączony w międzynarodowe sieci międzyuczelniane, w tym zwiększona aktywność pomorskich uczelni w programach międzynarodowych;
- Wzmocniony potencjał kadrowy uczelni wyższych dzięki doskonaleniu i zwiększeniu międzynarodowej mobilności kadry własnej oraz pozyskiwaniu kadry naukowo-dydaktycznej w wyniku współpracy międzynarodowej;
- Wdrożone mechanizmy współpracy międzyuczelnianej służące lepszemu wykorzystaniu potencjału kadrowego i infrastrukturalnego;

- Wdrożone mechanizmy systematycznej współpracy uczelni i szkół ponadgimnazjalnych na rzecz poprawy spójności kształcenia na poszczególnych etapach ścieżki edukacyjnej;
- Wdrożone mechanizmy systematycznej współpracy sektora akademickiego i gospodarczego na rzecz lepszego kształtowania oferty edukacyjnej i poprawy jakości kształcenia, z uwzględnieniem zidentyfikowanych potrzeb pracodawców, w tym w branżach największym potencjale rozwoju;
- Działający system wyższego kształcenia zawodowego na bazie przekształconych szkół wyższych w ważnych ośrodkach miejskich, uwzględniający specyfikę gospodarki poszczególnych części regionu.

Cel operacyjny 1.3. – Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna

Oczekiwane efekty:

- Całoroczna, kompleksowa i atrakcyjna oferta turystyczna i kulturalna regionu obejmująca także efektywne wykorzystanie obiektów sportowych o randze krajowej;
- Unikatowe walory naturalne, kulturalne i dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarne, wykorzystywane w sposób racjonalny, efektywny i zrównoważony;
- Wzmocniony wizerunek regionu oraz większa rozpoznawalność i spójność kluczowych regionalnych marek turystycznych i kulturalnych;
- Silna współpraca pomiędzy podmiotami branży turystycznej i kulturalnej.

Cel strategiczny 2. AKTYWNI MIESZKAŃCY

W strategicznym interesie województwa jest wzmacnianie:
a) aktywności mieszkańców tak, by mieli większą szansę na pracę odpowiadającą ich aspiracjom; rozumieli potrzebę i dążyli do zdobywania nowych umiejętności; byli przedsiębiorczy, twórczy i otwarci na poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań, dążąc jednocześnie do zachowania pomorskich tradycji i dziedzictwa kulturowo-historycznego; by współdziałali na rzecz rozwoju wspólnoty regionalnej i społeczności lokalnych, a także by byli aktywni jako uczestnicy życia kulturalnego, animatorzy kultury, obywatele, sąsiedzi, członkowie organizacji pozarządowych lub nieformalnych sieci współpracy;
b) kompetencji sektora publicznego i pozarządowego (m.in. w zakresie ich współpracy między sobą oraz z sektorem prywatnym), co wpłynie na podniesienie jakości usług publicznych skuteczniej wspierających mieszkańców w realizacji ich planów na polu społecznym, zawodowym, kulturowym i gospodarczym, a w dłuższej perspektywie zadecyduje o skutecznym wykorzystaniu endogenicznych potencjałów regionu.

Cel operacyjny 2.1. – Wysoki poziom zatrudnienia

Oczekiwane efekty:

- Wyższy poziom zatrudnienia mieszkańców, zwłaszcza kobiet, osób młodych, starszych, niepełnosprawnych, a także zamieszkujących obszary wiejskie oraz małe miasta;
- Silniejsza integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym, w szczególności niepełnosprawnych i starszych;
- Wzmocnione finansowo i instytucjonalnie podmioty ekonomii społecznej, zdolne do samodzielnej działalności gospodarczej;
- Lepiej rozwinięty i sprofesjonalizowany system poradnictwa zawodowego;
- Wzrost liczby mikro i małych przedsiębiorstw, głównie na terenach wiejskich oraz w małych miastach;
- Wyższy poziom zatrudnialności absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych i większe zainteresowanie podejmowaniem nauki w takich placówkach;

- Wyższy poziom uczestnictwa w kształceniu ustawicznym;
- Wzrost znaczenia kształcenia ustawicznego w podstawowej działalności dydaktycznej pomorskich szkół wyższych;
- Upowszechnione standardy profesjonalnego szkolenia pracowników przez firmy.

Cel operacyjny 2.2. – Wysoki poziom kapitału społecznego

Oczekiwane efekty:
- Powszechne postawy partycypacyjne w życiu publicznym;
- Organizacje pozarządowe jako silny partner w realizacji zadań publicznych oraz atrakcyjny pracodawca;
- Większe uczestnictwo mieszkańców w wolontariacie i animacji środowiskowej;
- Silniejsze poczucie więzi mieszkańców z regionem oraz dbałość o zachowanie różnorodności kulturowej województwa;
- Skuteczne mechanizmy włączania osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Znaczące uczestnictwo mieszkańców (w tym dzieci, młodzieży, a także osób starszych i niepełnosprawnych) w lokalnych wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych;
- Rozwinięta kultura czytelnicza;
- Tereny miejskie, którym przywrócono lub nadano funkcje społeczne;
- Wysokiej jakości przestrzeń publiczna;
- Zachowane dziedzictwo i krajobraz kulturowo-przyrodniczy.

Cel operacyjny 2.3. – Efektywny system edukacji

Oczekiwane efekty:
- Wyższa jakość kształcenia, głównie pod kątem nabywania kompetencji kluczowych, w tym społecznych oraz ułatwiających dostęp do rynku pracy;
- Mniejsze wewnątrzregionalne zróżnicowania w zakresie luk kompetencyjnych wśród pomorskich uczniów;
- Poprawa spójności kształcenia na poszczególnych etapach ścieżki edukacyjnej;
- Większy udział dzieci w edukacji przedszkolnej i w zorganizowanych formach opieki do 3. roku życia.

Cel operacyjny 2.4. – Lepszy dostęp do usług zdrowotnych

Oczekiwane efekty:
- Wysoka rzeczywista jakość specjalistycznych usług zdrowotnych w obszarze chorób cywilizacyjnych;
- Zwiększenie skuteczności programów profilaktycznych i diagnostycznych;
- Usługi zdrowotne dostosowane do długookresowych trendów cywilizacyjnych;
- Promocja zdrowia i lepszy stan zdrowia mieszkańców województwa.

Cel strategiczny 3. ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ

W strategicznym interesie województwa leży zapewnienie elementarnych warunków dla stabilnego, długofalowego i zrównoważonego rozwoju. Niezbędne jest stworzenie podstaw dla wysokiej mobilności mieszkańców, a także sprawnego i bezpiecznego przepływu towarów i energii, w oparciu o efektywnie funkcjonujące (*inteligentne*) sieci i systemy infrastrukturalne sprzyjające przestrzennemu równoważeniu procesów rozwojowych.
Długofalowy rozwój musi opierać się na poszanowaniu i umiejętnym wykorzystaniu zasobów

i walorów środowiska, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ograniczanie antropopresji i stałą poprawę parametrów środowiska (m.in. poprzez produkcję *zielonej* energii), jak też zachowanie naturalnych siedlisk. Istotne jest także przygotowanie do skutecznego ograniczania negatywnych skutków wystąpienia ekstremalnych zjawisk naturalnych, zwłaszcza powodzi, z czym wiąże się konieczność podniesienia poziomu bezpieczeństwa ludności i zmniejszenia ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej.

Cel operacyjny 3.1. – Sprawny system transportowy

Oczekiwane efekty:

- Rozwinięty transport zbiorowy cechujący się wysoką jakością świadczonych usług (m.in. dzięki poprawie stanu infrastruktury i taboru, skoordynowanej ofercie organizatorów, inteligentnym systemom transportowym, systemom *Park&Ride* oraz powiązaniom z infrastrukturą rowerową) i silną pozycją konkurencyjną względem indywidualnego transportu samochodowego, zwłaszcza w Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta;
- Nowoczesna, sprawna węzłowa i liniowa (głównie szynowa) infrastruktura transportu zbiorowego, wiążąca miasta powiatowe z Trójmiastem;
- Rozwinięte powiązania drogowe Trójmiasta z ośrodkami regionalnym i subregionalnymi położonymi najdalej od stolicy województwa, a także między miastami powiatowymi a ośrodkami gminnymi;
- Węzły multimodalne (np. porty morskie, lotniska, centra logistyczne) dobrze powiązane z infrastrukturą transportową regionu;
- Mniejsze negatywne oddziaływanie transportu na środowisko i wyższy poziom bezpieczeństwa użytkowników.

Cel operacyjny 3.2. – Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna

Oczekiwane efekty:

- Wyższe bezpieczeństwo energetyczne i większa niezawodność dostaw energii odpowiedniej jakości;
- Wyższa efektywność energetyczna, szczególnie w zakresie produkcji (kogeneracja) i przesyłu energii oraz racjonalizacji jej wykorzystania (głównie sektory mieszkaniowy i publiczny);
- Wysoki poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii, głównie w układzie generacji rozproszonej;
- Niższe koszty korzystania z energii;
- Lepsza jakość powietrza;
- Wdrożone rozwiązania innowacyjne w energetyce, w tym *inteligentne sieci*;
- Wysoka świadomość społeczeństwa nt. konieczności racjonalizacji zużycia energii oraz wpływu energetyki na jakość środowiska i warunki życia, a także powszechne postawy prosumenckie.

Cel operacyjny 3.3. – Dobry stan środowiska

Oczekiwane efekty:

- Lepsza jakość i dobry stan wód, w szczególności jezior;
- Mniejsze dysproporcje w dostępie do sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych;
- Skuteczny system ochrony przed powodzią (w tym poprzez małą retencję);
- Szerszy zakres monitoringu środowiska oraz rozwinięte systemy monitorowania zagrożeń powodziowych i powiadamiania ludności o zagrożeniach;
- Efektywna praca systemów odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych;

- Sprawne działanie kompleksowych systemów zagospodarowania odpadów komunalnych;
- Racjonalna struktura przestrzenna obszarów chronionych i mniejsza presja inwestycyjna na obszarach o szczególnym znaczeniu dla zachowania zasobów przyrodniczych i ciągłości powiązań ekologicznych;
- Plany ochrony dla różnych form ochrony przyrody, zachowane zasoby (w tym różnorodność biologiczna) oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe;
- Większa świadomość społeczna w zakresie potrzeb ochrony środowiska.